

РАДА МІНІСТРІВ.

Затверджуємо:

Ф. Лизогуб, Д. Носенко, Генеральний Бунчужний *Рогоза*.

16 вересня 1918 року. Київ.

Посвідчив: за Державного Секретаря *Микола Могиллянський*.

Ухвалений Радою Міністрів Закон про переведення виборів губерніяльних і повітових земських гласних.

I. Постанову Російського Тимчасового Уряду від 21 травня 1917 р. про переведення виборів губерніяльних і повітових земських гласних з докладеними до неї тимчасовими правилами про переведення названих виборів (Собр. Узак. ст. 730) скасувати.

II. Ухвалити прикладені до цього правила про переведення виборів губерніяльних і повітових земських гласних.

Примітка: Закон цей тимчасово не поширюється на губернії Холмську та Гродненську.

III. Утворити з міст Києва та Одеси окремі губерніяльні земські одиниці, з накладеннями на гомадські їх управління завідування земськими справами цих міст, причому Мійським Думам надати права й накласти на них обов'язки губерніяльних і повітових земських зібрань, а Мійським Управам—права і обов'язки Губерніяльних і Повітових Земських Управ. Губернії Київська та Херсонська мають окремі від міст Києва та Одеси

СОВѢТЬ МИНИСТРОВЪ.

Утверждаемъ: *Ф. Лизогубъ, Д. Носенко*, Генеральный Бунчужный *Рогоза*.

16-го сентября 1918 г. Киевъ.

Скрѣпилъ: за Государственного Секретаря *Николай Могиллянский*.

Одобренный Совѣтомъ Министровъ Законъ о производствѣ выборовъ Губернскихъ и Уѣздныхъ Земскихъ Гласныхъ.

I. Постановление Россійскаго Временнаго Правительства отъ 21 мая 1917 г. о производствѣ выборовъ губернскихъ и уѣздныхъ земскихъ гласныхъ съ приложенными къ нему временными правилами о производствѣ названныхъ выборовъ (Собр. Узак. ст. 730) отмѣнить.

II. Одобрить приложенныя къ этому правила о производствѣ выборовъ губернскихъ и уѣздныхъ земскихъ гласныхъ.

Примѣчаніе: Законъ этотъ временно не распространяется на губерніи Холмскую и Гродненскую.

III. Образовать изъ городовъ Києва и Одессы отдѣльныя губернскія земскія единицы, съ возложеніемъ на общественныя ихъ управления заведеніе земскими дѣлами этихъ городовъ, при чемъ Городскимъ Думамъ дать права и возложить на нихъ обязанности губернскихъ и уѣздныхъ земскихъ собраній, а Городскимъ Управамъ—права и обязанности Губернскихъ и Уѣздныхъ Земскихъ Управъ. Губерніи Київская и Херсонская имѣютъ

губерніяльні земські зібрання та Управи, а повіти Київський та Одеський окремі від міст повітові земські зібрання та Управи.

IV. Утворити с міст: Житомира, Катеринослава, Каманця-Подільського, Полтави, Херсона, Харькова, Чернигова, Юзовки, Маріуполя, Бердянська, Гомеля, Умані, Бердичева, Білої-Церкви, Кременчуга, Елисаветграда, Ніжина і Миколаїва окремі повітові земські одиниці, з накладанням завідування земськими справами, які до цих міст належать, на їх громадське управління, причому Мійські Думи цих міст користуються правами і виконують обов'язки повітових земських зібрань, а Мійські Управи — Повітових Земських Управ. Відповідні повіти мають окремі від зазначених міст земські зібрання та Управи.

V. Аж до видання правил про порядок приворочення існуючих взаємних стосунків між земствами і містами, в котрих, згідно III і IV розділам цього закону, завідування земськими справами накладено на їх громадське управління, зберегти зазначені стосунки на існуючих нині підставах.

VI. Що до уплати містами, зазначеними в розділі IV цього закону, долі земських зборів, яка належить з них, згідно з повітовою смітою, установити ось явий порядок послідовного на протязі дев'ятох років приворочення зазначеної вище уплати: в 1918 р. міста, які виділені в окремі повітові земські одиниці, платять пові-

отдѣльныя отъ городовъ Кіева и Одессы губерніскія земскія собранія и Управы, а уѣзды Кіевскій и Одесскій отдѣльно отъ городовъ уѣздныя земскія собранія и Управы.

IV. Создать изъ городовъ Житомира, Екатеринослава, Каменецъ-Подольска, Полтавы, Херсона, Харькова, Чернигова, Юзовки, Мариуполя, Бердянска, Гомеля, Умани, Бердичева, Вѣлой-Церкви, Кременчуга, Елисаветграда, Нѣжина и Николаева отдѣльныя уѣздныя земскія единицы, съ возложеніемъ заведыванія земскими дѣлами, какія къ этимъ городамъ относятся, на ихъ общественное управленіе, при чемъ Городскія Думы этихъ городовъ пользуются правами и исполняютъ обязанности уѣздныхъ земскихъ собраній, а Городскія Управы — Уѣздныхъ Земскихъ Управъ. Соотвѣтствующіе уѣзды имѣють отдѣльныя отъ указанныхъ городовъ земскія собранія и Управы.

V. До изданія правилъ о порядкѣ пріостановленія существующихъ взаимныхъ отношеній между земствами и городами, въ коихъ, согласно III и IV раздѣловъ этого закона, заведываніе земскими дѣлами возложено на ихъ общественныя управленія, сохранить означенныя отношенія на существующихъ теперь основаніяхъ.

VI. Относительно уплатъ городами, указанными въ раздѣлѣ IV этого закона, доли земскихъ сборовъ, какая причитается съ нихъ, согласно съ уѣздной смѣтой, установитъ слѣдующій порядокъ послѣдовательнаго въ теченіе девяти лѣтъ пріостановленія указанной више уплати; въ 1918 г. города, какіе выдѣлены въ от-

товому земству суму, рівну дев'ятому десятим того оподаткування, яке належало з них на користь земства по сміті 1917 р. в 1919 р.—вісім десятих суми того-ж оподаткування в 1920 р. сім десятих і так далі, з зменшенням щорічного внеску на одну десяту оподаткування 1917 р., з тим, щоб останній внесок був заплачений в 1926 році.

Відносно міст Києва та Одеси установити ось який порядок послідовного, на протязі шести років, прикорочення зазначеної вище уплати: в 1918 р. ці міста платять повітовому земству суму, рівну шости сьомим того оподаткування, котре належало з них на користь земства по сміті 1917 р. в 1919 році п'ять сьомих суми того-ж оподаткування, в 1920 р. чотири сьомих и т. д. з зменшенням щорічного внеску на одну десятину оподаткування 1917 року з тим, щоб останній внесок було проведено в 1923 році.

VII. Перши по оголошенню цього закону вибори губерніяльних і повітових земських гласних перевести в 1918 році з додержанням правил, зазначених нижче в розділах VIII—XIII.

VIII. Аж до утворення Повітових Земських Управ. на підставі прикладених до цього закону правил всі права і обов'язки зазначених управ по євладанню виборчих списків і переведенню виборів земських гласних накласти на особливі виборчі комісії.

IX. Зазначені в попереднім (VIII) розділі виборчі комісії

дільні урядні земські единиці, платять урядному земству суму, рівну дев'яти десятим того обложенія, кавое причиталось сь нихъ въ пользу земства по смѣтѣ 1917 года, въ 1919 г.—восемь десятихъ сумми того же обложенія, въ 1920 г. семь десятихъ и такъ далѣе, сь уменьшеніемъ ежегоднаго взноса на одну десятую обложенія 1917 г. сь тѣмъ, чтобы послѣдній взносъ былъ уплаченъ въ 1926 г.

Отноительно городовъ Києва и Одессы установитъ слѣдующій порядокъ послѣдовательнаго, въ теченіе шести лѣтъ, приостановленія указанной выше уплаты; въ 1918 г. эти города платятъ урядному земству сумму, равную шести седьмымъ того обложенія, кавое причиталось сь нихъ въ пользу земства по смѣтѣ 1917 года, въ 1919 г. п'ять седьмыхъ сумми того-же обложенія, въ 1920 г. четыре седьмыхъ и т. д. сь уменьшеніемъ ежегоднаго взноса на одну десятую обложенія 1917 года сь тѣмъ, чтобы послѣдній взносъ былъ произведенъ въ 1923 году.

VII. Первые послѣ объявленія этого закона выборы губернскихъ и урядныхъ земскихъ гласныхъ произвести въ 1918 г. сь полученіемъ правилъ, указанныхъ ниже въ раздѣлахъ VIII—XIII.

VIII. До образования Урядныхъ Земскихъ Управъ на основаніи приложенныхъ къ этому закону правилъ все права и обязанности указанныхъ управъ по составленію выборныхъ списковъ и производству выборовъ земскихъ гласныхъ возложить на особня выборныя комиссіи.

IX. Означенныя въ прежнемъ (VIII) раздѣлѣ выборныя

складаються з Голови і Члена Комісії, який його заступає по представленню Губерніального Старости й по затвердженню Міністра Внутрішніх Справ, представника Судового Відомства, — Члена Округного Суду по виборі загального зібрання суду, а де Округного Суду нема, то Мирowego Судді по виборі Мирowego З'їзду, Податкового Інспектора по призначенню Управління Місцевої Фінансової Палати, Голови або члена місцевої Повітової Земської Управи по її виборі.

X. Голові виборчої комісії надається право запрошувати на засідання комісії свідомих людей з дорадчим голосом.

XI. Витрати на складання виборчих списків і переведення виборів накласти на кошти належних земств з віднесенням цих видатків на обовязкову сміту 1919 року. Необхідний на зазначені витрати аванс видається Голові Комісії через Міністерство Внутрішніх Справ.

XII. Діловодство про вибори земських гласних накласти на належні повітові земські управи.

XIII. Зазначений в статті 17 прикладених до цього закону правил шести-тижньовий строк, на виставлення виборчих списків для загального перегляду, скорочується для виборів, що мають бути переведеними в 1918 році, до трьох тижнів.

XIV. Ведення всіх справ про вибори земських гласних, які знаходяться в розгляді належних установ, за винятком справ про відповідаль-

комісії складаються наъ Предсѣдателя и Члена Комиссии, который его замѣняетъ по представленію Губернскаго Старосты и по утвержденію Министра Внутреннихъ Дѣлъ, представителя Судебнаго Вѣдомства, — Члена Округнаго Суда по выборі общаго собранія Суда, а гдѣ Округнаго Суда нѣтъ, Мирowego Судді по выборі Мирowego Сѣзда, Податнаго Инспектора, по назначенію Управляющаго Мѣстной Казенной Палаты, Предсѣдателя или Члена мѣстной Уѣздной Земской Управы по ея избранію.

X. Предсѣдателю Выборной Комиссии дается право приглашать на засѣданія комиссии освѣдомленныхъ лицъ съ правомъ совѣщательнаго голоса.

XI. Расходы по составленію выборныхъ списковъ и производству выборовъ возложить на средства соответствующихъ земствъ съ отношеніемъ этихъ расходовъ на обязательную смѣту 1919 года. Необходимый на означенные расходы авансъ выдается Предсѣдателю Комиссии черезъ Министерство Внутреннихъ Дѣлъ.

XII. Дѣлопроизводство о выборахъ земскихъ гласныхъ возложить на соответствующія земскія управи.

XIII. Означенный, въ статьѣ 17 приложенныхъ къ этому закону правилъ, шестинедѣльный срокъ, на представленіе выборныхъ списковъ для общаго пересмотра, сокращается для выборовъ, какіе имѣють быть произведенными въ 1918 году, до трехъ недѣль.

XIV. Проведеніе всѣхъ дѣлъ о выборахъ земскихъ гласныхъ, какіе находятся на разсмотрѣніи соответствующихъ учреждений, за исключеніемъ

ність за неправильні вчинки по виборах, припинити.

XV. Уповаження губерніяльних і повітових гласних за виданням цього закону відпадають.

XVI. Губерніяльні та Повітові Земські Управи аж до вибору Земських Управ нового складу продовжують виконання своїх обов'язків, з тим, що на Губерніяльні Управи накладаються функції Губерніяльних Земських Зібрань, а на Повітові Управи—Повітових Земських Зібрань. В тих випадках, коли Земські Управи провадять свою чинність, як земські зібрання, вжиті управами заходи раніш виконання їх затверджуються Губерніяльним або Повітовим Старостою по належності.

В. об. Голови Ради Міністрів
Сенатор *М. Василенко*.

Міністр Внутрішніх Справ
Сенатор *Ігор Кістяковський*.

Додаток до розділу II.

Правила переведення виборів губерніяльних і повітових земських гласних.

1. Про вибрання повітових земських гласних.

1. Повітове Земське Зібрання складається з повітових земських гласних, котрі обираються на три роки в числі, зазначенім для кожного повіту прикладенням до цієї статті росписом.

2. Правом участі в виборах земських гласних користуються: 1) особи всіх національностей і віросповідань, що досягли 25 літ, коли вони перебувають не менш одного року в повіті, маючи там постійну оселю або володіють

діль об' відповідальності за неправильні дїяння о виборах, приостанавливать.

XV. Уполномочія губернських и уїздных гласных за изданієм этого закона отпадают.

XVI. Губернскія и уїздныя земскія управы, до выбора Земских управь новаго состава, продолжают исполненіе своихъ обязанностей, съ тѣмъ, что на Губернскія Управы возлагаются функціи Губернскихъ Земскихъ Собраній, а на Уїздныя Управы Уїздныхъ Земскихъ Собраній. Въ тѣхъ случаяхъ, когда земскія управы провадять свою дѣятельность какъ земскія собранія, принятыя управами мѣры раньше исполненія ихъ утверждаются Губернскимъ или Уїзднымъ Старостой по принадлежности.

И. об. Предсѣдателя Совѣта Министровъ Сенаторъ *Н. Василенко*.

Министръ Внутреннихъ Дѣлъ Сенаторъ *Ігорь Кістяковскій*.

(Дополненіе къ раздѣлу II).

Правила производства выборовъ Губернскихъ и Уїздныхъ Земскихъ гласныхъ.

Объ избраніи уїздныхъ земскихъ гласныхъ.

1. Уїздное Земское Собраніе составляется изъ уїздныхъ земскихъ гласныхъ, которые выбираются на три года въ числѣ, указанномъ для каждаго уїзда приложеннымъ при этой статьѣ росписаніемъ.

2. Правомъ участія въ выборахъ земскихъ гласныхъ пользуются: 1) лица всѣхъ національностей и вѣроисповѣданій, которыя достигли 25 лѣтъ, когда они проживаютъ не меньше одного года въ уїздѣ, имѣя тамъ постоянное мѣсто-

в ньому на протязі одного року яким не будь майном, що обладено земським збором, рахуючи той строк, як для володіння майном, так і для визначення віку і часу перебування в повіті, на 1 липня року, коли складаються земські виборчі списки.

Із осіб жіночого полу виборчим правом користуються тільки володіючі, в протязі того-ж річного строку, будь яким майном в границях повіту, що обладено земським збором, і 2) добродієчні, учені і учебні інституції, а теж основані законним порядком торговельно-промислові і всякого роду громади, товариства і спілки, коли вони не менш одного року, на 1 липня року складання земських виборчих списків, володіють у повіті майном, що обладено земським збором,

Із осіб, що задовольняють умовам, указаним в попередній (2) статті, в виборах земських гласних участі не беруть: 1) чернеці особи, 2) особи що перебувають на дійсній військовій службі, а також військові урядовці під час перебування їх в військах і військових установах армії і флоту, 3) особи, що учаться в вищих і середних школах, 4) особи, що перебувають на службі в державній варті, в повіті де вони служать, 5) особи, що перебувають на посадах Губерніяльних і Повітових Старостів і їх Помічників, місцеві єдино-особові Адміністраційні Судді, а та-

жительство или владѣють въ немъ въ теченіе одного года какимъ-нибудь имуществомъ, какое обложено земскимъ сборомъ, считая на тотъ срокъ, какъ для владѣнія имуществомъ такъ и для опредѣленія всего времени и времени проживанія въ уѣздѣ, къ 1-му іюля того года, когда составляются земскіе выборные списки.

Изъ лицъ женскаго пола выборнымъ правомъ пользуются только владѣющія, въ теченіе того-же годичнаго срока, какимъ-бы то ни было имуществомъ въ границахъ уѣздовъ, какое обложено земскимъ сборомъ, и 2) благотворительныя и учебныя учрежденія, а также основанныя законнымъ порядкомъ торгово-промышленныя и всякаго рода общества, товарищества и союзы, когда они не меньше одного года, считая къ 1 іюля года составленія земскихъ выборныхъ списковъ, владѣють въ уѣздѣ имуществомъ, какое обложено земскими сборами.

Изъ лицъ, которыя удовлетворяють условіямъ, указаннымъ въ прежней (2 ст.) въ выборахъ земскихъ гласныхъ участія не принимаютъ: 1) монашескія лица, 2) лица, которыя находятся на дѣйствительной военной службѣ, а также военные чиновники во время нахождения ихъ въ войскахъ и военныхъ учрежденіяхъ арміи и флота, 3) лица, которыя учатся въ высшихъ и среднихъ учебныхъ заведеніяхъ 4) лица, которыя состоятъ на службѣ въ государств. стражѣ въ уѣздѣ гдѣ они служать, 5) лица, которыя состоятъ на службѣ Губерніальныхъ и Уѣздныхъ Старостѣ

кожє ті Судді що увіходять у склад Адміністраційного Відділу Окружного Суду того міста, де переводяться вибори, а теж—чини прокурорського догляду в виборчих округах району їх службової діяльності і 6) особи, яких признано встановленим порядком слабоумних, безрозумних, божевільних та глухонімих і 7) чужоземні піддані.

4. Засуджені судом до кар, котрі сполучені з позбавленням або обмеженням прав стану, а також засуджені судом за крадеж, крутіїство, привлащення дорученого майна, перехування крадіжки, купівлю або прийаття в заставу, яко промисл, завідомо вараденого або здобутого обманом майна, підроблення ливарство, хабарництво або давання хабарів, рівно як засуджені судом за злочинні діяння проти виборчого права (ст. 39), тратять право участі в виборах земських гласних, доки мине шість років по відбуттю карі.

5. В гласні можуть бути обрані всі особи, котрі мають право брати участь в вибраних земських гласних (ст. ст. 2, 3 і 4).

6. Для вибрання повітовіх земських гласних особи, котрі мають право участі в виборах, поділяються поміж трьома виборчими куріями таким чином першу курію складають платники вищих ставок простих земських зборів, незалежно від роду привалежного ім обкладеного земським збором

и ихъ Помощниковъ, мѣстные однородные Административные Судьи, а также тѣ Судьи, которые входят въ составъ Административнаго Отдѣла Окружнаго Суда того города, гдѣ производятся выборы, а также—чины прокурорскаго надзора въ выборныхъ кругахъ района ихъ служебной дѣятельности и 6) лица, котры признаны установленнымъ порядкомъ за слабоумныхъ, безумныхъ, душевно-больныхъ и глухонѣмыхъ и 7) иностранные подданные.

4. Присужденные судомъ къ наказанію, какое соединено съ лишеніемъ или ограниченіемъ правъ состоянія, а также присужденные судомъ, за кражу, плутовство присвоение порученнаго имущества, хранение краденнаго, покупка или принятіе въ залогъ, какъ промисль, заранѣе украденнаго или добытаго обманомъ имущества поддѣлку, расточительность, взяточничество или давание взятокъ, равно какъ присужденныя судомъ за преступныя дѣянія противъ выборнаго права (ст. 39), теряютъ право участія въ выборахъ земскихъ гласныхъ, пока минуетъ шесть лѣтъ послѣ отбытія наказанія.

5. Въ гласные могутъ быть избраны всѣ лица, котрыя имѣютъ право принимать участие въ избраніи земскихъ гласныхъ (ст.ст. 2, 3 и 4).

6. Для избранія Уѣздныхъ земскихъ гласныхъ лица, котрыя имѣютъ право участія въ выборахъ, раздѣляются между тремя выборными куріями такимъ образомъ: первую курію составляютъ плательщики вышихъ ставокъ простыхъ земскихъ сборовъ, независимо отъ рода при-

майна, землі, фабрик, заводів, домів і т. и), як в повіті, так і в міських оселях, які сплачують першу третину загальної суми річного окладу земського збору, по діючій повітській розкладці. До виборців тої самої курії відносяться особи, що здобули вищу освіту і володіють до того землею, незалежно від великості володіння та що проводять самостійне господарство і задовольняють вимогам ст. ст. 2, 3 і 4. Другу курію складають безпосередньо йдучі за виборцями першої курії, в порядку малючої поступенности платники середніх ставок того-ж окладу земського збору, які сплачують другу третину загального річного окладу по діючій повітській розкладці; третю курію складають:

1) безпосередньо йдучі за виборцями другої курії в порядку малючої поступенности, всі опрочі платники того-ж окладу земського збору, які сплачують третю третину загального річного окладу по діючій повітській розкладці і
2) всі опрочі особи чоловічого полу, які перебувають на території даної виборчої округи і не сплачують земського збору, але задовольняють всім другим вимогам статті 2 і з обмеженнями, встановленими для участі в виборах ст. ст. 3 і 4 цих правил. Кількість гласних по кожному повітові, яка встановлюється особливим росписом, поділяється поміж виборчими куріями повіту рівним способом.

надлежащаго имъ обложеннаго земскимъ сборомъ имущества, (земли, фабрикъ, заводовъ, домовъ и т. д.), какъ въ уѣздѣ, такъ и въ городскихъ поселеніяхъ, какіе выплачиваютъ первую треть общей суммы годичнаго оклада земскаго сбора, по дѣйствующей уѣздной расцѣнкѣ. Къ выборамъ той-же самой куріи относятся лица, которые получили высшее образование и владѣютъ къ тому землей, независимо отъ большинства владѣній и которыя производятъ самостоятельно хозяйство и удовлетворяютъ требованіямъ ст. ст. 2, 3 и 4. Вторую курію составляютъ непосредственно идущія за выборными первой куріи въ порядковой постепенности плательщики средних ставок того-же оклада земскаго сбора, которые вносятъ вторую треть общаго годового оклада по существующей уѣздной расцѣнкѣ; третью курію составляютъ: 1) непосредственно идущіе за выборными второй куріи въ порядковой постепенности, всі прочіе плательщики того-же оклада земскаго сбора, которые вносятъ третью треть общаго годового по существующей земской расцѣнкѣ и 2) всі прочія лица мужского пола, которыя проживаютъ на территории даннаго выборнаго округа и не вносятъ земскаго сбора, но удовлетворяютъ всімъ другимъ требованіямъ ст. 2 и съ ограниченіемъ, установленными для участія въ выборахъ ст. ст. 3 и 4 этихъ правилъ. Количество гласныхъ въ каждомъ уѣздѣ, какое устанавливается особымъ реестромъ, раздѣляется между выборными куріями уѣзда равнымъ образомъ.

7. Коли де-кілька осіб платять земські збори по спільному окладному листові за нерухоме майно, яке перебуває в їх спільнім володінню, то кожний з таких платників користується правом голосу в відповідній виробчій курії вглядно до розміру річного окладу земського збору, що припадає на його пайку по діючій повітовій роскладці.

Примітка: До осіб указаних у цій статті, відносяться також і члени сільських громад, котрі володіють надільною землею, що знаходиться в їх спільнім користуванню.

8. Користуючі з права участі в виборах земських гласних установи, громади, товариства та спілки (ст. 2 пункта 2) беруть участь в земських виборах по курії, що відповідає розмірові плаченого їми річного окладу земського збору, через своїх представників, по уповаженню, які відповідають вимогам от 10 цих правил, і до яких долучено постановою їх рад або правлінь. Означені представники повинні мати не менш як 25 років з роду та відповідати вимогам, встановленим ст. ст. 3 і 4 цих правил.

9. Особи, занесені до виборчих списків можуть замість себе уповноважувати на участь в виборчих зібраннях: а) своїх друзан, рівно як родичів і свояків до третього ступіня. Таке уповаження можна дати тільки одному із вищезгаданих в цій статті родичів, котрий повинен мати не менш як 25 років з роду і задоволь-

7. Когда нѣсколько лицъ платятъ земскіе сборы по общему окладному листу за недвижимое имущество, какое находится въ ихъ общемъ владѣніи, то каждый изъ этихъ плательщиковъ пользуется правомъ голоса въ соответствующей выборной куріи, смотря по размѣру годового оклада земскаго сбора, какой приходится на его долю по существующей уѣздной раскладкѣ.

Примѣчаніе: Къ лицамъ, указаннымъ въ этой статьѣ относятся также и члены сельскихъ обществъ, которые владѣютъ надѣльной землей, какая находится въ ихъ общемъ владѣніи.

8. Пользующіеся правами участія въ выборахъ земскихъ гласныхъ учрежденія, общества, товарищества и союзы (ст. 2 пунктъ 2), принимаютъ участіе въ земскихъ выборахъ по куріи, какая соответствуетъ размѣру вносимаго ими годового оклада земскаго сбора, посредствомъ своихъ представителей, по уполномочіямъ, какия соответствуютъ требованіямъ ст. 10 этихъ правилъ и какимъ поручено постановленіе ихъ совѣтомъ или правленій. Означенные представители обязаны имѣть не меньше 25 лѣтъ отъ роду и соответствовать требованіямъ ст.ст. 3 и 4 этихъ правилъ.

9. Лица, внесенныя въ выборные списки, могутъ вмѣсто себя уполномачивать на участіе въ выборныхъ собраніяхъ: а) одного изъ супруговъ, равно какъ родственниковъ и свойственниковъ до третьей степени. Такое уполномочіе можно дать только одному изъ вышеуказанныхъ въ этой статьѣ родственниковъ, кото-

няти всім вимогам ст. ст. 3 і 4 цих правил, і б) осіб, які являються управителями або орендарями їх маєтків, фабрик, заводів або інших сільсько-господарських торговельних або промислових підприємств в границях повіту.

Таке уповаження можна дати тільки одному з управителів або орендарів, котрий повинен: 1) мати не менш як 25 років з роду, 2) перебути не менш одного року в данім повіті яко орендарь або управитель особи, що уповажила його на участь в виборах і 3) задовольняти всім вимогам ст. ст. 3 і 4 цих правил.

10. Означене в попередній (9) ст. уповаження повинна бути видане в формі довірености, яка повинна містити в собі: означення особи, на імя якої видається довіреність, вказання, в яким це зібранню вона уповажена брати участь і підпис уповажника, завірений його начальством, або Нотарем.

Примітка: Знищення довірености в протязі трохліття не потягає за собою втрати прав гласного, вибраного на підставі цієї довірености.

11. Для виборів повітових земських гласних утворюється виборчі зібрання: для першої виборчої курії—загальне для цілої території повіту, в повітові місті, а для другої та третьої курії—по виборчих округах, для чого: а) по дру-

рий долженъ имѣть не меньше 25 лѣтъ отъ роду и соотвѣтствовать всѣмъ требованіямъ ст. ст. 3 и 4 этихъ правилъ, и б) лица, которыя являються управляющими арендаторами ихъ имуществъ, фабрикъ, заводовъ или другихъ сельско-хозяйственныхъ торговыхъ или промышленныхъ предприятий въ предѣлахъ уѣзда.

Такое уполномочіе можно дать только одному изъ управляющихъ или арендаторовъ, который обязанъ: 1) имѣть не меньше 25 лѣтъ отъ роду, 2) прожить не меньше одного года въ данномъ уѣздѣ, какъ арендаторъ или управляющій лица, которое уполномочило его къ участию въ выборахъ и 3) соотвѣтствовать всѣмъ требованіямъ ст. ст. 3 и 4 этихъ Правиль.

10. Означенное въ прежней (9) статьѣ уполномочіе должно быть выдано въ формѣ довіренности, какава должна заключать въ себѣ: указаніе лица, на имя котораго выдается довіренность, въ какомъ собраніи оно уполномочено принимать участіе и подпись довірителя, завіренная его начальствомъ, или Мировымъ Судьею, Государственной Стражей или Нотаріусомъ.

Примѣчаніе: Уничтоженіе довіренности въ теченіе трехъ лѣтъ не влечетъ за собой потери правъ гласнаго, вибраннаго на основаніи этой довіренности.

11. Для выборовъ уѣздныхъ земскихъ гласныхъ составляются выборныя собранія: для первой выборной куріи—общее для всей территории уѣзда, въ уѣздномъ городѣ, а для второй и третьей куріи—въ отдельныхъ округахъ, для чело-

тій курії повіт може бути поділений на виробчі округи, в залежності від місцевих умов, причому число гласних, які підлягають обранню в кожній окрузі визначається відповідно загальної кількості виборців даної курії, які перебувають в даній виборчій окрузі, і б) по третій курії повіт поділяється на виробчі округи, відповідно числу земських гласних, які підлягають обранню, з тим, щоб кожна округа вибрала одного гласного.

12. Утворення виборчих зібрань, поділ повіту на виборчі округи і складання виборчих списків для виборів земських гласних по всім виборчим куріям накладається на повітові земські управи.

13. При утворенні виборчих округів по третій курії, територія волости може бути поділена на частини, або суміжні волості можуть бути сполучені в одну округу в залежності від числа людности в окремих волостях, площі їх території й загального числа гласних, які підлягають обранню по означеній курії.

14. В земські виборчі списки виборці вносяться незалежно від роду їх майна (земельного або неземельного) в маліючому порядку по розмірові річного окладу загальної суми земського збору, начисленого на майно кожного з них, починаючи від самої вищої в повіті ставки річного окладу. Для зручності справок до таких списків долучаються алфавітні списки з означенням проти кожної

а) по второй курії уездъ можетъ быть раздѣленъ на выборные округа, въ зависимости отъ мѣстныхъ условий, при чемъ число гласныхъ, которые подлежатъ избранію въ каждомъ округѣ, опредѣляется соотвѣтственно общему количеству выборныхъ данной куріи, которые находятся въ данномъ выборномъ округѣ, и б) по третьей куріи уездъ раздѣляется на выборные округа, соотвѣтственно числу земскихъ гласныхъ, которые подлежатъ избранію, съ тѣмъ, чтобы каждый округъ избралъ одного гласнаго.

12. Составленіе выборныхъ собраній, раздѣленіе уѣзда на выборные округа и составленіе выборныхъ списковъ для выборовъ земскихъ гласныхъ по всімъ выборнымъ куріямъ возлагается на уѣздныя земскія управи.

13. При составленіи выборныхъ округовъ по третьей куріи, территория волости можетъ быть раздѣлена на части, или смежныя волости могутъ быть соединены въ одинъ округъ въ зависимости отъ числа населенія въ отдѣльныхъ волостяхъ, площади ихъ территория и общаго числа гласныхъ, которые подлежатъ избранію по означенной куріи.

14. Въ земскіе выборные списки избранники вносятся независимо отъ рода ихъ имущества (земельнаго или неземельнаго) въ постепенномъ порядкѣ отъ размѣра годового оклада общей суммы земскаго сбора, причитающагося съ имущества каждаго изъ нихъ, начиная отъ самой высокой въ уѣздѣ ставки годового оклада. Для удобства справокъ къ такимъ спискамъ присоединяются алфавитные списки

особи її нумера по загальному виборчому списку.

Примітка: Особи, які володіють майном, обкладеним однаковою сумою окладу земського збору, вносяться в виборчий список підряд в алфавітнім порядку.

15. Коли число осіб, внесених в виборчі списки по якій небудь курії, буде менш сьомизаповненого числа всіх гласних, які підлягають обранню по цих куріях, то число їх, що бракує, доповняється з дальших (другої) курій в порядку малючої поступенности, починаючи від найбільшого платника земського збору.

16. Для виборців, котрі не платять земських зборів (ст. ст. 2 і 6), складається виборчий список в алфавітному порядку, в який вносяться всі такі виборці, що перебувають на території виборчої округи.

17. Виборчі списки складаються окремо по кожній виборчій курії та по кожній виборчій округі і виставляються для загального перегляду в місцях, визначених для виборів: в Повітовій Земській Управі і Волостних Управах (Правліннях) не менш як за шість тижнів до настання виборів, причому всіма ціми установами вживаються заходи до широкого оповіщення про те людности, між иншим через обовязкове розліплювання обяв в місті і всіх залюднених місцях волости.

сь указанієм противъ каждаго лица его номера по общему выборному списку.

Примѣчаніе: Лица, которые владѣютъ имуществомъ, обложеннымъ одинаковой суммой оклада земскаго сбора, вносятся въ выборный списокъ подрядъ въ алфавитномъ порядкѣ.

15. Когда число лицъ, внесенныхъ въ выборные списки по нѣкоторымъ куріямъ, будетъ не меньше одной седьмой состава всѣхъ гласныхъ, которые подлежатъ избранію по этимъ куріямъ, то число ихъ, какое недостааетъ, дополняется съ слѣдующихъ (второй) курій, въ порядковой постепенности, начиная отъ большаго плательщика земскаго сбора.

16. Для избранниковъ которые не платятъ земскихъ сборовъ (ст. ст. 2 и 6,) составляется выборный списокъ въ алфавитномъ порядкѣ, въ какой вносятся всѣ такіе избранники, которые проживаютъ на территоріи выборнаго округа.

17. Выборные списки составляются отдѣльно по каждой выборной куріи и по каждому выборному округу и представляются для общаго разсмотрѣнія въ мѣстахъ указанныхъ для выборовъ: въ Уѣздной Земской Управѣ и Волостныхъ Управахъ (Правленіяхъ) не меньше какъ за шесть недѣль до наступленія выборовъ, причемъ всѣми этими учрежденіями принимаются мѣры къ широкому оповѣщенію о томъ населенія, между прочемъ, посредствомъ обявительнаго расклеиванія обявлений въ городѣ и всѣхъ населенныхъ мѣстахъ волости.

18. Виборчі списки одночасно з їх виставленням для загального перегляду (ст. 17), надсилаються земською управою вищому представникові місцевої адміністраційної влади в повіті.

19. На протязі сімох днів з дня одержання виборчих списків, (ст. 18), вищий представник місцевої адміністрації влади в повіті може заявляти протести, а виборці в той же строк, з дня виставлення виборчих списків для загального перегляду в данній окрузі (ст. 17) можуть подавати скарги, як писані, так і словесні на неправильности та неповність виборчих списків, причому словесні скарги записуються в особливий протокол.

Зазначені протести і скарги подаються в належну виборчу комісію, котра рєзглядає їх в п'ятиденний строк, коли в цей строк повідомлення виборчої комісії не послїдувало, а також у випадку відмови в задоволенні протеста або скарги, особа котра подала протест або скаргу, має право в трьохденний строк звернутися з протестом або скаргою до Окружного Суду по Адміністраційному Відділу, який складає свою постанову в п'ятиденний строк. Постанови цієї підлягають виконанню можуть бути оскаржені тільки по скінченні виборів, в порядку оскарження виборів згідно з статтею 41 цих правил.

18. Выборные списки временно съ ихъ представленіемъ для общаго разсмотрѣнія (ст. 17,) присылаются земскою управой главному представителю мѣстной административной власти въ уѣздѣ.

19. Въ теченіе семи дней со дня полученія выборныхъ списковъ (ст. 18,) главный представитель мѣстной административной власти въ уѣздѣ можетъ заявлять протесты, а избиратели въ тотъ же срокъ, со дня представленія выборныхъ списковъ для общаго пересмотра въ данномъ округѣ (ст. 17) могутъ подавать жалобы какъ письменныя, такъ и словесныя на неправильность и непонятность выборныхъ списковъ, при чемъ словесныя жалобы заносятся въ особый протоколъ.

Означенные протесты и жалобы подаются въ соответствующую выборную комиссію, которая разсматриваетъ ихъ въ пятидневный срокъ, когда въ этотъ срокъ уведомленія выборной комиссіи не послѣдовало, а также въ случаѣ отказа въ удовлетвореніи протеста или жалобы, лицо, которое подало протестъ или жалобу, имѣетъ право въ трехдневный срокъ обратиться съ протестомъ или жалобой въ Окружный Судъ по Административному Отдѣлу какой составляетъ свое постановленіе въ пятидневный срокъ. Постановленія эти подлежатъ исполненію и могутъ быть обжалованы только по окончаніи выборовъ, въ порядкѣ обжалованія выборовъ, согласно съ ст. 41 этихъ Правиль.

20. Выборные списки, послѣ исправленія ихъ въ порядкѣ,

20. Виборчі списки, по виправленні їх порядком, ука-

заним в ст. 19, не пізніше як за два тижні до дня виборів, знов виставляються для загального перегляду, порядком указаним в ст. 17 цих правил, після чого жадні доповнення та зміни в них не допускаються.

21. За два тижні до початку виборів людність має бути оповіщена порядком, указаним в ст. 17 цих правил особливими обявами: 1) про день і годину переведення виборів, 2) про місце їх переведення, 3) про особистий склад виборчої комісії і 4) про правила ст.ст. 2—5, 22, 23, 27 і 29 цих правил, з поясненням, що особи, які незаконно брали участь в виборах, підлягають карам, визначеним в карному законі (ст. 39 цих правил).

22. Виборець може брати участь в виборах повітових земських гласних в данім повіті тільки по одній виборчій окрузі, в список котрої його внесено.

23. Особи, які не внесені в виборчі списки, або втратили виборчі права до дня переведення виборів, в виборах участі не беруть.

24. Вибори повітових земських гласних призначаються повітовою земською управою по кожній курії на точно означений день і переводяться виборчими комісіями, які складаються з голови і 4—8 членів, запрошених Повітовими Земськими Управами з числа осіб, котрі мають право брати участь в земських виборах.

25. Выборча комісія повинна бути відчинена для подавання

указанномъ въ ст. 19, не позже, какъ за двѣ недѣли до дня выборовъ, вновь представляются для общаго пересмотра, порядкомъ указаннымъ въ ст. 17 этихъ Правиль, послѣ чего никакія дополненія и измѣненія въ нихъ не допускаются.

21. За двѣ недѣли до начала выборовъ населеніе должно быть извѣщено порядкомъ указаннымъ въ ст. 17 этихъ Правиль особымъ объявленіемъ: 1) о днѣ и часѣ производства выборовъ, 2) о мѣстѣ ихъ производства, 3) о личномъ составѣ выборной комисіи и 4) о правилахъ ст.ст. 2—5, 22, 23, 27 и 29 этихъ правилъ, съ поясненіемъ, что лица, которыя незаконно приняли участіе въ выборахъ, подлежатъ наказаніямъ (ст. 39 этихъ правилъ).

22. Избиратель можетъ принимать участіе въ выборахъ уѣздныхъ земскихъ гласныхъ въ одномъ уѣздѣ только по одному выборному округу, въ списокъ какого онъ внесенъ.

23. Лица, которыя не внесены въ выборные списки, или потеряли выборные права до дня производства выборовъ, въ выборахъ участія не принимаютъ.

24. Выборы уѣздныхъ земскихъ гласныхъ опредѣляются уѣздной земскою управой по каждой куріи на точно указанный день и производятся выборными комисіями, какія составляются изъ председателя и 4-8 членовъ, приглашенныхъ Уѣздными Земскими Управами изъ числа лицъ, которыя имѣютъ права принимать участіе въ земскихъ выборахъ.

25. Выборная комисія должна быть открыта для подачи

виборчих записок (ст. 28) в день виборів з 8 год. ранку до 8 год. вечора. При балотировці-ж кулями (ст. 28) виборча комісія, починаючи свою чинність з 8 год ранку, приступає до виборів не раніш як у 12 год. дня по місцевому (астрономічному) часі.

26. Питання і сумніви, що виникають при завіренню особи виборця, вирішає Виборча Комісія. Виборча комісія обов'язана усувати від виборів ті особи, котрі не мають права брати в них участь. Нагляд за порядком під час переведення виборів належить голові Виборчої Комісії, котрий наглядає, щоб у приміщенню де відкрито засідання Комісії, не допускалось порушення правильності і вільності виборів, а ні передвиборча агітація.

Перед початком виборів прочитуються ст. ст. 2—5, 22, 23, 27 і 29 цих правил з поясненням для виборців, що особи, які неправдо в'яжуть участь у виборах, підлягають карам, означеним в карному законі (ст. 39 цих правил).

27. Ніхто не може мати на земському виборчому зібранні більше як два голоси: один по особистому праву і другий по праву представництва по довірності (ст. ст. 8 і 9).

28. Вибори повітових земських гласних переводяться закритим поданням голосів: записками або кулями, причому останній спосіб балотування вживається тоді, коли число осіб занесених до ви-

борних записок (ст. 28) в день виборів ст 8 часів утра до 8 часів вечера. При балотировці же шарами (ст. 28) виборная комиссия, начиная свою деятельность ст 8 час. утра приступает к выборам не раньше как в 12 часов дня по местному (астрономическому) времени.

26. Вопросы и сомнения, какие возникают при удостоверении лица избирного, решает Избирная Комиссия. Избирная комиссия обязана устранять от выборов тех лиц, которые не имеют права принимать в них участие. Присмотр за порядком во время производства выборов принадлежит председателю Избирной Комиссии, который смотрит, чтобы при мест, где открыто заседание Комиссии не допускались нарушения правильности и свободы выборов, а также и агитация перед выборами.

Перед началом выборов читаются ст. ст. 2—5, 22, 23, 27 и 29 этих правил с разъяснением для избирных, что лица, которые неправильно примут участие в выборах, подлежат наказаниям указанным в законѣ о наказаниях (ст. 39 этих правил).

27. Никто не может иметь не земскомъ выборномъ собраніи больше какъ два голоса: одинъ по личному праву и второй по праву представительства по доврѣнности (ст. ст. 8 и 9).

28. Вибори уѣздныхъ земскихъ гласныхъ производятся закрытой подачей голосовъ записками или шарами, причѣмъ послѣдній способъ баллотировки принимается тогда, когда число занесенныхъ вѣ

борчих списків не перевищує трохсот.

29. У гласні можуть обіратися не тільки присутні на зібранню виборці данної курії, але і всі другі особи, які задовольняють вимогам ст. 5 цих правил і не заявили відмови від прийняття того обов'язку.

30. При балотуванні кулями в виборчому зібранню складається акт про виборців, що прибули на зібрання і переводиться перевірка їх виборчих прав, по чому згаданий акт, однак не раніш 12 годин дня, по місцевому (астрономічному) часі, підписується головою і членами комісії; ті, що з'являються після підписання акту, до вибору не допускаються.

31. В кожній виборчій записці має бути вказано імя, імя по батькові і фамілія (прізвище) осіб, за котрих виборець подає свій голос. Число вказаних у записці осіб не повинно перевищувати загального числа гласних, які мають бути вибраними в даній окрузі (по третій курії одного).

Записки мають бути, для забезпечення потайности виборів, на бланках з однорідного паперу і згорнуті надписами боком в середину. Виборці особисто доручають записки в явнім засіданню виборчої комісії голові, який не розгортаючи записок, вкидає їх в присутности виборців до запечатаної скриньки.

Бланки виборчих записок виготовляються повітовою земською управою із однокольорового непрозрічастого паперу і мають на собі і печатку.

выборные списки не превышает трехсот.

29. Въ гласные могут избираться не только присутствующие выборы данной курии, но и все другие лица, которые удовлетворяют требованиям ст. 5 этих правил и не заявили отказа отъ принятия этой обязанности.

30. При баллотировкѣ шарами въ выборномъ собраніи составляется актъ о выборныхъ, которые прибыли на собраніе и производится проверка ихъ выборныхъ правъ, о чемъ означенный актъ, все таки не раньше 12 ти часовъ дня, по мѣстному (астрономическому) времени, подписывается предсѣдателемъ и членами комисіи; тѣ, кто является послѣ подписанія акта, къ выборамъ не допускаются.

31. Въ каждой выборной запискѣ должно быть указано имя, отчество и фамилія лицъ, за которыхъ избиратель подаетъ свой голосъ. Число указанныхъ въ запискѣ лицъ не должно превышать общаго числа гласныхъ, которые назначены къ избранію въ данномъ округѣ (по третьей куріи одного).

Записки должны быть, для обезпеченія секретности выборовъ, на бланкахъ однородной бумаги свернуты написанной стороной въ средину. Избиратели отдѣльно вручаютъ записки въ открытомъ засѣданіи выборной комисіи, предсѣдателю, который не вскрывая записокъ, вкладываетъ ихъ въ присутствіи избирателей въ закрытый ящикъ.

Бланки выборныхъ записокъ изготовляются уѣздной земскою управой изъ одноцѣтной и непрозрачной бумаги и имѣютъ на себѣ ея печать.

32. Другого дня після подання записок в означеній годині виборча комісія в присутності тих виборців, котрі прибули, переводить в явнім засіданню підрахунок поданих на виборах голосів.

При цьому в записках, з числом осіб, більшим ніж загальне число належних для данної виборчої округи гласних, ті особи, котрі стоять в записці посліdnими, по над означене число до рахунку не беруться. Записки з неповною або неозначеною назвою запропонованої особи, а також з виправками, або з вискребленим іменем, іменем по батькові і (прізвиськ) фамілій так само як і записки підписані виборцями або написані на бланкові без печатки повітової земської управи, вважаються недійсними и на увагу беруться.

33. Про число голосів, одержаних кожним із запропонованих осіб, записками або кулами робиться замітка на особливому виборчому листі, який підписується головою і членами виборчої комісії, та особами, котрі уповноважені до того виборцями з поміж свого турту. Виборчі листи голова комісії негайно віддає до повітової управи.

34. При переведенню виборів гласних через балотування кулами потрібна для обрання більш, як половина виборчих голосів. При переведенню виборів гласних через подання записок, обраними вважаються особи, котрі дістали найбільше число голосів, хочби те число й не доходило половини тих ви-

32. На другой день послѣ подачи записокъ въ указанный часъ выборная комиссия въ присутствіи тѣхъ избирателей, которые прибыли, производитъ въ открытомъ засѣданіи подсчетъ поданныхъ на выборахъ голосовъ.

При этомъ въ запискахъ, съ числомъ больше чѣмъ общее число соответствующихъ для данного выборнаго округа гласныхъ, тѣ лица, которые занесены въ запискѣ послѣдними, сверхъ означеннаго числа въ рассчетъ не принимаются. Записки съ неполнымъ или не указаннымъ названіемъ предложеннаго лица, а также съ поправками или съ подчистками именъ, отчествъ и фамилій, также какъ и записки подписанные на бланкѣ безъ печати уѣздной земской управи, считаются недѣйствительными и во вниманіе не принимаются.

33. О числѣ голосовъ, полученныхъ каждымъ изъ предложенныхъ лицъ, записками или шарами дѣлается замітка на особомъ выборномъ листѣ, какой подписывается председателемъ и членами выборной комиссіи и лицами, которыя уполномочены для этого избирателями между своимъ собраніемъ. Выборные листы председатель комиссіи немедленно препровождаетъ уѣздной управѣ.

34. При производствѣ выборовъ гласныхъ посредствомъ баллотировки шарами необходимо для избранія больше, какъ половина выборныхъ голосовъ, При производствѣ выборовъ гласныхъ подачей записокъ, избранными считаются лица, которыя получили больше голосовъ, хотя-бы то число и не доходило половины тѣхъ изби-

борців, що брали участь в виборах (зглядна більшість).

Если число обраних осіб перевищує число гласних, котрі підлягають обранню, то обраними вважаються ті, що здобули більше число голосів, а при їх рівності—вибір вирішується жеребком.

Особи, обрані понад належне число гласних, залічуються до кандидатів, що замінюють гласних, які вибудуть на протязі трьохліття.

Примітки: Балотіруванню кулями підлягають особи, запропоновані не менш як трьома виборцями.

35. Коли при переведенню виробів гласних через балотірування кулями на первістних виборах виборче зібрання обере не повну скількість гласних належних для нього по роспису, то виборча комісія призначає доповняючі вибори в той самий день, а коли з технічних поглядів буде це трудно—на другий день, для обрання бракуючого числа гласних.

36. При переведенню доповняючих виборів (ст. 35), балотіруватися можуть також і особи що не здобули більшості виборчих голосів на первістних виборах. Обраними на тих доповнюючих виборах вважаються особи, що здобули найбільше число голосів, хоч-би те число й не доходило до половини виборців, котрі брали участь в виборах (зглядна більшість).

37. Вибори на виборчих зібраннях, що переводяться за-

рателей, которые принимали участие въ выборах (предусмотрѣнное большинство).

Когда число избранныхъ превышаетъ число гласныхъ, которые подлежатъ избранію, то избранными считаются тѣ, которые получили большее число голосовъ, а при одинаковомъ количествѣ — выборъ рѣшается жребіемъ.

Лица, выбранныя соотвѣтственно числу гласныхъ, зачисляются кандидатами, которые замѣняютъ гласныхъ, которые будутъ выбывать въ теченіе трехъ лѣтъ.

Примѣчаніе: Баллотировкѣ шарами подлежатъ лица, назначенныя не меньше, какъ тремя выборными.

35. Когда при производствѣ выборовъ гласныхъ посредствомъ баллотировки шарами на первыхъ выборахъ выборное собраніе избираетъ не полное количество гласныхъ соотвѣствующихъ для него реестру, то выборная комиссия назначаетъ дополнительные выборы въ тотъ же день, а когда съ технической стороны не будетъ затруднительно—на второй день, для выбора недостающаго числа гласныхъ.

36. При производствѣ дополнительныхъ выборовъ (ст. 53), баллотироваться могутъ также и лица, которыя не получили большинства выборныхъ голосовъ на первыхъ выборахъ. Выборными на тѣхъ дополнительныхъ выборахъ считаются лица, которыя получили большее число голосовъ, хотя-бы это число и не до половины числа избирателей, которые принимали участие (предусмотрѣнное большинство).

37. Выборы на выборныхъ собраніяхъ, какія производятъ

писками, одбуваються на протязі від одного до трьох днів, причому довгість цього строку в означених границях наперед означається повітовою земською управою, відповідно до спискового складу виборців даної округи.

38. Секретарі виборчих комісій, котрих запрохує голова комісії із числа виборців, складають протоколи, куди заносяться: час відкриття і закриття засідання комісії, число виборців, що брали участь в голосуванні, зроблені виборцями заяви, розпорядження голів і постанови комісій. По скінченню виборів протокол разом з виборчим листом перчитується в явнім засіданні комісії, підписується головою та членами комісії і скріплюється секретарем.

39. Особи винні в заподіянні вчинків, як мали метою порушення вільности і правильности виборів земських гласних, підлягають відповідальности по ст. ст. 328¹—328⁷ „Уложенія о наказаніяхъ уголовныхъ и исправительныхъ“ (по Прод. 1912 г.)

40. По скінченню переведення виборів, виборчі комісії закриваються, а все виборче діловодство з документами, що відносяться до цього, та виборчими листами, на протязі двох діб надсилаються повітовою земською управою вищому представникові місцевої адміністраційної влади в повіті, котрий в семиденний строк від дня одержання всего діловодства зо всіма до нього податками, може заявити свої протести в Окружний Суд по

ся записками, совершаются въ теченіе отъ одного до трехъ дней, при чемъ протяженіе этого срока въ указаннѣхъ предѣлахъ впредь означается уѣздной земскою управою, соотвѣтственно устава, помѣченнаго въ спискѣ избирателей даннаго округа.

38. Секретари выборныхъ комиссій, которыхъ приглашаетъ предсѣдатель комиссіи изъ числа избирателей, составляютъ протоколъ, куда заносятся: время открытія и закрытія засѣданія комиссіи, число избирателей, которые принимали участіе въ голосуваніи, сдѣланные избирателями заявленія, распоряженія предсѣдателя и постановленія Комиссіи. По окончаніи выборовъ протоколъ одновременно съ выборнымъ листомъ читается въ открытомъ засѣданіи комиссіи, подписывается предсѣдателемъ и членами комиссіи и скрѣпляется секретаремъ.

39. Лица, виновныя въ причиненіи поступковъ, какіе имѣли цѣлью нарушеніе свободы и правильности выборовъ земскихъ гласныхъ, подлежатъ отвѣтственности по ст. ст. 328¹—328⁷ „Уложенія о наказаніяхъ уголовныхъ и исправительныхъ“ (по Прод. 1912 г.)

40. По окончаніи производства выборовъ, выборныя комиссіи закриваются, а все выборное дѣлопроизводство и документы, какіе относятся къ нему и выборными листами, въ теченіе двухъ дней пересылаются уѣздной земскою управою главному представителю мѣстной административной власти въ уѣздѣ, который въ семидневный срокъ со дня полученія всего дѣлопроизводства со всіми къ нему приложениями, можетъ

Адміністраційному Відділі.

41. Скарги на допущені при виборах неправильности можуть бути подані тільки особами, які мають право участі в виборах, в протязі десяти днів від дня скінчення виборів, по виборах, що переведені в сільських місцевостях, і в протязі трьох днів того-ж строку по виборах, що переведені в мійських оселях.

Скарги ці подаються в Окружний Суд по Адміністраційному Відділі.

42. Протести і скарги, означені в ст. ст. 40 і 41 Окружний Суд по Адміністраційному Відділі розглядає в семиденний строк від дня одержання ім виборчого діловодства. Коли в результаті такого розгляду Суд визнає переведені вибори по виборчій окрузі неправильними в їх цілості, він постановляє про скасування їх. Повітова земська управа, по одержанню рішення Суду в цьому ділі постановляє про переведення нових виборів по відповідній виборчій окрузі в протязі двотижневого строку.

43. У випадку, коли Суд визнає неправильним обрання окремих гласних, вони виключаються Повітовими Земськими Управами з числа обраних гласних і замінюються черговими кандидатами (ст. 34), а при відсутності таких переводиться обрання бракуючого числа гласних на нових виборах (ст. 42).

Рішення Суду по зазначених в цій статті ділах підля-

заявить свої протести в Окружний Суд по Адміністраційному Отдѣлу.

41. Жалобы на допущенныя при выборах неправильности могут быть поданы только лицами, которые имѣют право участія въ выборах, въ теченіе десяти дней со дня окончанія выборовъ, о выборахъ, какіе произведены въ сельскихъ мѣстностяхъ и въ теченіе трехъ дней отъ того-же срока о выборахъ, какіе произведены въ городскихъ поселеніяхъ.

Жалобы эти подаются въ Окружний Судъ по Адміністраційному Отдѣлу.

42. Протесты и жалобы, указанные въ ст. ст. 40 и 41 Окружний Судъ по Адміністраційному Отдѣлу разсматриваетъ въ семидневный срокъ со дня полученія имъ выборнаго дѣлопроизводства. Когда въ результатѣ такого разсмотрѣнія Судъ признаетъ произведенные выборы по выборному округу неправильными полностью ихъ онъ постановляетъ объ отмѣнѣ ихъ. Уѣздная земская управа, по полученіи рѣшенія Суду въ этомъ дѣлѣ постановляетъ о производствѣ новыхъ выборовъ въ соотвѣтствующемъ выборномъ округѣ въ теченіе двухнедѣльнаго срока.

43. Въ случаѣ, когда Судъ признаетъ неправильнымъ избраніе отдѣльныхъ гласныхъ они исключаются уѣздными земскими управами изъ числа выбранныхъ гласныхъ и замѣняются очередными кандидатами (ст. 34), а при отсутствіи такихъ производятся выборы недостающаго числа гласныхъ на новыхъ выборахъ (ст. 42).

Рѣшеніе Суду объ указанныхъ въ этой статьѣ дѣлахъ

гають виконанню, але можуть бути оскаржені до Генерального Адміністраційного Суду Державного Сенату в місячний строк від дня оголошення судового рішення. Скарги подаються в Окружний Суд по Адміністраційному Відділу.

44. По закінченню переведення виборів, Повітова Земська Управа складає остаточний список повітових земських гласних і їх кандидатів по кожній виборчій окрузі. Список гласних і кандидатів оголошується в місцевих губернських або відповідних їм відомостях, а також може бути оголошений для загального відома другими способами, визначеними повітовою земською управою.

45. У випадку скасування Державним Сенатом виборів повітових земських гласних по всіх виборчих округах повіту, призначаються нові вибори на підставі, установлених вище правил. Обране в порядку цієї статті повітове земське зібрання виконує свої обов'язки до скінчення того строку, на який були обрані повітові земські гласні на виборах, скасованих Державним Сенатом.

46. Постанови повітового земського зібрання, які сталися до дня одержання головою повітової земської управи повідомлення про скасування виборів усього складу Повітового Земського Зібрання (ст. 45), зберігають свою силу. Урядові особи, обрані Земським Зібранням скасованого складу, зберігають свої обов'язки аж доки вступають у виконання своїх обов'язків уря-

подлежать исполнению, но могут быть обжалованы в Генеральный Административный Суд Государственного Сената в месячный срок со дня объявления судебного решения. Жалобы подаются в Окружный Суд по Административному Отдѣлу,

44. По окончании производства выборов, Уездная Земская Управа составляет по слѣдній списокъ уездныхъ земскихъ гласныхъ и ихъ кандидатовъ по каждому выборному округу. Списокъ гласныхъ и кандидатовъ объявляется въ мѣстныхъ Губернскихъ или соответствующихъ имъ вѣдомостяхъ, а также могутъ быть объявлены для общаго свѣдѣнія иными способами, указанными уѣздной земской управой.

45. Въ случаѣ отмѣны Государственнымъ Сенатомъ выборовъ уездныхъ земскихъ гласныхъ во всѣхъ выборныхъ округахъ уѣзда, назначаются новые выборы на основаніи, установленныхъ выше правилъ. Выбранное въ порядкѣ этой статьи уѣздное земское собраніе выполняетъ свои обязанности до окончанія того срока, на какой были выбраны уѣздные земские гласные на выборахъ, отмѣненныхъ Государственнымъ Сенатомъ.

46. Постановленія уѣзднаго земскаго собранія, какія состоялись до дня полученіе предсѣдателемъ уѣздной земской управы увѣдомленія объ отмѣнѣ выборовъ всего состава Уѣзднаго Земскаго Собранія (ст. 45), сохраняютъ свою силу. Правительственные лица, выбранныя Земскимъ Собраніемъ отмѣненнаго состава, сохраняютъ свои полномочія, до вступленія въ исполненіе

дові особи, обрані земським зібранням нового складу.

47. У випадку скасування Державним Сенатом виборів, усього складу повітових земських гласних, або окремих гласних по даній виборчій окрузі, признаються по відповідній окрузі нові вибори на підставі встановлених вище правил.

Обрані в порядку цієї статті повітові земські гласні зберігають свої уповаження до скінчення строку уповажень відповідного повітового зібрання.

Примітка: Як що скасування виборів відноситься до окремих гласних якої небудь курії, коли суть обрані раніш кандидати (ст. 34), то в зміну тих гласних, що вибули, зачисляються кандидати тієї-же курії.

48. Подобиці порядку виборів, не передбачені цими правилами визначаються інструкцією, котру видає Міністерство Внутрішніх Справ і оголошує для загального відома в установленому порядку.

II. Про вибрання Губерніяльних Земських Гласних.

49. Губерніяльне земське зібрання складається з губерніяльних гласних, котрі обираються повітовими земськими зібраннями з числа гласних цих зібрань. Губерніяльні земські гласні обираються на три роки в числі, яке визначено для кожного зібрання росписом, докладеним до ст. I цих правил.

своихъ обязанностей правительственныхъ лицъ, выбранныхъ земскимъ собраніемъ новаго состава.

47. Въ случаѣ отмѣны Государственнымъ Сенатомъ выборовъ всего состава уѣздныхъ земскихъ гласныхъ, или отдѣльныхъ гласныхъ по данному выборному округу, назначаются по соотвѣтствующему округу новыя выборы, на основаніи установленныхъ выше правилъ.

Выбранные въ порядкѣ этой статьи уѣздные земскіе гласные сохраняютъ свои полномочія соотвѣтствующаго уѣзднаго собранія.

Примѣчаніе: Если отмѣна выборовъ относится къ отдѣльнымъ гласнымъ, какой-либо куріи, когда въ сущности выбраны раньше кандидаты (ст. 34), то въ замѣнъ тѣхъ гласныхъ, которые убыли, зачисляются кандидаты той-же куріи.

48. Подробности порядка выборовъ, не предусмотрѣнныя этими правилами опредѣляются инструкціей, какую издастъ Министерство Внутреннихъ Дѣлъ и объявляетъ для общаго свѣдѣнія въ указанномъ порядкѣ.

II. О выборѣ Губернскихъ Земскихъ Гласныхъ.

49. Губернское Земское Собраніе составляется изъ губернскихъ гласныхъ, которые избираются уѣздными земскими собраніями изъ числа гласныхъ этихъ собраній. Губернскіе земскіе гласные избираются на три года въ числѣ, какое опредѣлено для каждаго собранія реестромъ, приложеннымъ къ ст. I этихъ Правилъ.

50. Выбори Губерніальних Земських гласних переводяться закритим голосуванням, через балотірування кулями. (ст. 34).

В. об. Голови Ради Міністрів,
Сенатор *М. Василенко*.

Міністр Внутрішніх Справ,
Сенатор *Ігор Кістяковський*.

Додаток до ст. I.

Роспис кількості гласних губерніальних і повітових земських зібрань.

Число №№	Назва губерній і повітів.	Кількість гласн.	
		В повітовім земськ. збір.	В губ. зем. збір.
I. Київська.			
1	Київський	66	7
2	Бердичівський	48	5
3	Васильківський	63	7
4	Звенигородський	66	7
5	Канівський	63	7
6	Липовецький	57	5
7	Радомисльський	69	8
8	Скви́рський	60	6
9	Таращанський	57	6
10	Уманський	57	7
11	Черкаський	66	8
12	Чигиринський	60	6
	м. Київ	9	
	м. Бердичів	3	
	м. Біла-Церква	3	
	м. Умань	3	
		<hr/>	97

II. Волинська.

1	Житомирський	75	11
2	Володим.-Волинс.	66	8
3	Дубенський	57	6
4	Заславс. (Ізяслав).	57	6
5	Ковельський	57	6

50. Выборы Губернских Земских Гласных производятся закрытым голосованием, посредством баллотировки шарами (ст. 34).

И. об. Председателя Совета Министров, Сенатор
Н. Василенко.

Министр Внутренних Дѣлъ, Сенатор
Игорь Кістяковскій.

Приложение къ ст. I.

Реестръ количества губернских и уѣздныхъ земскихъ собраний.

№№ по порядку.	Названіе губерній и уѣздовъ	Колч. гласн.	
		Въ уѣздноиъ Земскомъ собраніи	Въ губернскаго земскоиъ собраніи
I. Киевская.			
1	Київскій	66	7
2	Бердичевскій	48	5
3	Васильковскій	63	7
4	Звенигородскій	66	7
5	Каневскій	63	7
6	Липовецкій	57	5
7	Радомысльскій	69	8
8	Скви́рскій	60	6
9	Таращанскій	57	6
10	Уманскій	57	7
11	Черкаскій	66	8
12	Чигиринскій	60	6
	г. Київ	9	
	г. Бердичевъ	3	
	г. Бѣлая-Церковь	3	
	г. Умань	3	
		<hr/>	97

II. Волинская.

1	Житомирскій	75	11
2	Владим.-Волинск.	66	8
3	Дубенскій	57	6
4	Ізяславскій	57	6
5	Ковельскій	57	6

6	Кременецкий	60	6
7	Луцкий	66	8
8	Новоград-Волинс.	72	10
9	Овручський	60	6
10	Острожський	48	5
11	Ровенський	66	8
12	Старокостянтинівс.	51	5
	м. Житомир		3
			<hr/>
			88

III. Катеринославська.

1	Катеринославськ.	81	9
2	Олександрівський	84	10
3	Бахмутський	81	12
4	Верхнедніпровськ.	69	7
5	Маріупільський	63	7
6	Новомосковський	81	10
7	Павлоградський	81	10
8	Славносербський	60	7
	м. Катеринослав		5
	м. Юзовка		3
	м. Маріупіль		3
	м. Луганськ		3
			<hr/>
			86

IV. Подільська.

1	Каменец-Подільск.	60	6
2	Балтський	90	12
3	Брацлавський	60	7
4	Винницький	66	7
5	Гайсинський	60	7
6	Летичівський	48	5
7	Літинський	60	6
8	Могилівський	60	6
9	Ольгопольський	66	8
10	Проскурівський	60	7
11	Ушицький	60	6
12	Хотинський	69	12
13	Ямпільський	63	8
	м. Каменец-Поділ		3
			<hr/>
			100

V. Полтавська.

1	Полтавський	60	6
2	Гадяцький	48	4
3	Золотоноський	60	6
4	Зіньківський	48	4
5	Кобеляцький	63	7
6	Костянтиноград	63	7
7	Кременчуцький	57	5
8	Лохвицький	45	4

6	Кременецкій	60	6
7	Луцкій	66	8
8	Новогр. - Волинск.	72	10
9	Овручскій	60	6
10	Острожскій	48	5
11	Ровенскій	66	8
12	Староконстантин	51	5
	г. Житомиръ		3
			<hr/>
			88

III. Екатеринославская.

1	Екатеринославскій	81	9
2	Александровскій	84	10
3	Бахмутскій	81	12
4	Верхнедніпровск.	69	7
5	Маріупольскій	63	7
6	Новомосковскій	81	10
7	Павлоградскій	81	10
8	Славно-сербскій	60	7
	г. Екатеринославъ		5
	г. Юзовка		3
	г. Маріуполь		3
	г. Луганськ		3
			<hr/>
			86

IV. Подольская.

1	Каменец-Подольск.	60	6
2	Балтскій	90	12
3	Брацлавскій	60	7
4	Винницкій	66	7
5	Гайсинскій	60	7
6	Летичевскій	48	5
7	Литинскій	60	6
8	Могилевскій	60	6
9	Ольгопольскій	66	8
10	Проскуровскій	60	7
11	Ушинскій	60	6
12	Хотинскій	69	12
13	Ямпольскій	63	8
	г. Каменец-Подол		3
			<hr/>
			100

V. Полтавская.

1	Полтавскій	60	6
2	Гадяческій	48	4
3	Золотоношскій	60	6
4	Зиньковскій	48	4
5	Кобеляцкій	63	7
6	Константиноградс.	63	7
7	Кременчугскій	57	5
8	Лохвицкій	45	4

9	Лубенський.....	48	4
10	Миргородський ..	48	4
11	Прилуцький.....	48	6
12	Переяславський ..	48	5
13	Пирятинський.....	45	5
14	Роменський	60	6
15	Хорольський.....	54	5
	м. Полтава		3
	м. Кременчуг.		3
			<hr/>
			84

VI. Поліська.

1	Пинський	68	10
2	Мозирський.....	57	8
3	Річицький.....	60	10
			<hr/>
			28

VII Таврійська.

1	Бердянський.....	75	15
2	Дніпровський.....	63	11
3	Мелітопільський ..	84	18
			<hr/>
			44

VIII. Харківська.

1	Харківський.....	66	6
2	Ахтирський.....	54	5
3	Богодухівський ..	54	5
4	Білгородський.....	54	6
5	Валківський.....	48	4
6	Валуйський.....	57	6
7	Волчанський.....	54	5
8	Грайворонський..	54	6
9	Зміївський.....	75	8
10	Ізюмський.....	87	10
11	Корочанський.....	51	5
12	Купянський.....	63	8
13	Лебединський.....	63	5
14	Новооскольський.	51	5
15	Старобільський ..	90	12
16	Суджанський.....	48	5
17	Сумський.....	66	8
	м. Харків		7
			<hr/>
			116

IX Херсонська.

1	Херсонський.....	81	17
2	Акерманський....	69	12
3	Олександрійський.	87	15
4	Анапійський.....	69	10
5	Лизаветградський.	99	19 ²⁰
6	Одеський.....	60	7

9	Лубенський.....	48	4
10	Миргородський ..	48	4
11	Прилуцький.....	48	6
12	Переяславський....	48	5
13	Пирятинський.....	45	5
14	Роменський	60	6
15	Хорольський.....	54	5
	г. Полтава.....		3
	г. Кременчугъ ...		3
			<hr/>
			84

VI. Полісская.

1	Пинский	68	10
2	Мозирский.....	57	8
3	Рычинский.....	60	10
			<hr/>
			28

VII. Таврическая.

1	Бердянский.....	75	15
2	Днепроовский.....	63	11
3	Мелитопольский ..	84	18
			<hr/>
			44

VIII. Харьковская.

1	Харьковский.....	66	6
2	Ахтырский.....	54	5
3	Богодуховский ...	54	5
4	Белгородский.....	54	6
5	Валковский.....	48	4
6	Валуйский.....	57	6
7	Волчанский.....	54	5
8	Грайворонский ...	54	6
9	Змиевский.....	75	8
10	Изюмский.....	87	10
11	Корочанский.....	51	5
12	Купянский.....	63	8
13	Лебединский.....	63	5
14	Новооскольский...	51	5
15	Старобильский ...	90	12
16	Суджанский.....	48	5
17	Сумский.....	66	8
	г. Харьковъ.....		7
			<hr/>
			116

IX. Херсонская.

1	Херсонский.....	81	17
2	Акерманский....	69	12
3	Александрійский ..	87	15
4	Анапьевский.....	69	10
5	Елизаветградский.	99	19
6	Одесский.....	60	7

7 Тираспільський....	63	8
м. Одеса		10
м. Херсон		3
м. Миколаїв		3
м. Лизаветградъ..		3
		<u>107</u>

Х. Чернигівська.

1 Чернигівський ...	48	4
2 Борзнянський.....	48	4
3 Глухівський	48	9
4 Гомельський	54	9
5 Городнянський ...	51	5
6 Козелецький	48	4
7 Конотопський ...	51	5
8 Кролевецький. ...	48	4
9 Мглинський	51	4
10 Новгород-Сіверський	51	5
11 Новозибківський .	54	5
12 Ніжинський	48	4
13 Остерський	51	5
14 Путивельський....	45	5
15 Рильський.....	48	5
16 Сосницький	51	5
17 Стародубський... 51		5
18 Суражскій.....	60	7
м. Чернігів.....		3
м. Ніжин.....		3
м. Гомель		3
		<u>98</u>

В. об. Голови Ради Міністрів,
Сенатор *М. Василенко*.

Міністр Внутрішніх Справ,
Сенатор *Ігор Кістяковський*.

„Держ. Віст.“ 21 вересня 1918 г. № 50,

7 Тираспольскій ...	63	8
г. Одесса.....		10
г. Херсонъ		3
г. Николаевъ		3
г. Елисаветградъ .		3
		<u>107</u>

Х. Черниговская.

1 Черниговскій.....	48	4
2 Борзнянскій	48	4
3 Глуховскій	48	4
4 Гомельскій	54	9
5 Городнянскій ...	51	5
6 Козелецкій	48	4
7 Конотопскій	51	5
8 Кролевецкій.....	48	4
9 Мглинскій	51	4
10 Новгород-Сѣверскій.	51	5
11 Новозыбковскій ..	54	5
12 Нѣжинскій	48	4
13 Остеровскій.....	51	5
14 Путивльскій.....	45	5
15 Рылъскій.....	48	5
16 Сосницкій.....	51	5
17 Стародубскій.....	51	5
18 Суражскій	60	7
г. Черниговъ		3
г. Нѣжинъ		3
г. Гомель.....		3
		<u>98</u>

И. об. Предсѣдателя Совѣта Ми-
нистровъ, Сенат. *Н. Василенко*.

Министръ Внутреннихъ Дѣлъ,
Сенаторъ *Игорь Кістяковскій*.

„Государст. Вѣст.“ 21 сент. 1918 г. № 50.